

Dosarul nr. 2ra-699/20

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud. Sv. Ghercavii)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Corcenco, D. Corolevschi, D. Stănilă)

ÎNCHEIERE

17 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Moraru Eugenia și recursului declarat de Moraru Ivan, reprezentat de avocatul Frecăuțanu Iuri,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Moraru Eugenia împotriva lui Moraru Ivan cu privire la modificarea pensiei de întreținere,
împotriva deciziei din 17 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 17 august 2018, Moraru Eugenia a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Moraru Ivan solicitând modificarea cuantumului pensiei de întreținere stabilite prin hotărârea instanței de judecată în sumă bănească fixă în mărime de 250 de lei, în sensul majorării cu obligarea pârâtului la plata lunară a pensiei alimentare într-o sumă bănească fixă în mărime de 1500 de lei și compensarea cheltuielilor de judecare a cauzei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, la 01 decembrie 2013, căsătoria între reclamantă și pârât a fost desfăcută prin hotărâre de judecată, act care a fost înregistrat la Oficiul Stării Civile Bălți.

A menționat că în perioada căsătoriei reclamantei i-a fost acordat grad de invaliditate nr. II fără termen.

Prin hotărârea instanței de judecată din 04 decembrie 2013 cererea de chemare în judecată înaintată de Procuratura mun. Bălți în interesele reclamantei privind încasarea pensiei de întreținere pentru fostul soț a fost admisă parțial. S-a încasat de la Moraru Ivan în beneficiul reclamantei Moraru Eugenia pensia pentru întreținerea soțului în sumă bănească fixă în mărime de 250 de lei lunar din 27 iunie 2013 până la schimbarea situației materiale sau materiale a soțului.

Reclamanta a declarat că, pensia de întreținere în favoarea soțului inapt de muncă, care a fost încasată în cuantum de 250 de lei, prin hotărârea instanței de judecată din 04 decembrie 2013 nu acoperă cheltuielile sale, care din cauza stării de

sănătate precară nu se poate încadra în câmpul muncii. Cheltuielile cresc deopotrivă cu creșterea prețurilor la cheltuieli de întreținere și alimentație.

Reclamanta a afirmat că, pârâtul pe cale amiabilă nu dorește să contribuie suplimentar la întreținerea sa. În acest context a menționat că locuiește în mun. Bălți, cheltuielile și costurile fiind mari. Or, la caz urmează a se ține cont de minimul de existență stabilit de Biroul Național de Statistică, pentru o persoană care pentru anul 2018 a constituit cuantumul de 1 553,30 de lei.

În acest context, a invocat că Moraru Ivan lucrează peste hotarele Republicii Moldova, pe când reclamanta se află pe teritoriul RM nefiind angajată în câmpul muncii din cauza stării de invaliditate.

A solicitat, modificarea cuantumului pensiei de întreținere stabilite prin hotărârea instanței de judecată din 250 de lei în sensul majorării, într-o sumă bănească fixă în cuantum de 1 500 de lei lunar și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 28 noiembrie 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Central, acțiunea a fost admisă parțial, s-a modificat cuantumul pensiei de întreținere încasat prin hotărârea judecătorească din 04 decembrie 2014 de la Moraru Ivan în beneficiul Eugeniei Moraru de la 250 de lei lunar la 500 de lei lunar.

S-a încasat din contul lui Moraru Ivan în beneficiul statului suma de 150 de lei cu titlu de taxă de stat.

Prin decizia din 17 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți s-au respins apelurile declarate de Moraru Eugenia și Moraru Ivan și s-a menținut hotărârea din 28 noiembrie 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că prima instanță a examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind probele administrate în conformitate cu prevederile art.130 Codul de procedură civilă a pronunțat o hotărâre legală.

În susținerea acestei poziții, instanța de apel a considerat oportun de a reitera prevederile art.82 alin. (1) și (2), 83 lit. d) și 110 din Codul familiei, conform cărora soții își datorează întreținere materială reciprocă. În cazul refuzului de a acorda întreținere și dacă între soți nu există un contract privind plata pensiei de întreținere, dreptul de a porni o acțiune în instanța judecătorească privind încasarea acesteia de la celălalt soț îl au soțul care îngrijește copilul comun timp de trei ani după nașterea acestuia.

Dreptul de a pretinde întreținere de la fostul soț pe cale judecătorească îl are fostul soț, care necesită sprijin material, devenit inapt de muncă în timpul căsătoriei sau timp de un an după desfacerea acesteia.

Cuantumul pensiei de întreținere încasate de la un soț (fost soț) în favoarea celuilalt soț se stabilește de către instanța judecătorească într-o sumă bănească fixă plătită lunar. La stabilirea sumei pensiei de întreținere, se ține cont de situația materială și familială a soților (foștilor soți), de alte circumstanțe importante.

În conformitate cu prevederile art.110 Codul familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părți s-a schimbat, instanța judecătorească, luând în considerare și alte circumstanțe importante ale părților, este în drept, la

cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia.

Prin urmare, instanța de apel a opinat că instanța de fond în opinia Colegiului justificat a majorat pensia de întreținere a soției de la 250 de lei la 500 de lei/lunar, ținând cont de suportul probator, și anume: copia hotărârii Judecătorei Bălți din 04 decembrie 2011, copia legitimației de pensionar din 13 iunie 2014, prin care se confirmă faptul că pentru anul 2014 reclamanta a beneficiat de o pensie în sumă de 600,69 de lei, certificatul eliberat de Centrul Republican de expertiză medicală a vitalității, prin care se confirmă faptul că reclamanta este invalid de gradul II, cât și de minimul de existență pentru anul 2018 a unei persoane ce locuiește în orașe mari.

La 24 februarie 2020, prin intermediul poștei (f.d.148), Moraru Eugenia, a declarat recurs împotriva deciziei din 17 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată în sensul formulat.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru justa soluționare a cauzei, concluziile expuse în hotărâre fiind în contradicție cu circumstanțele pricinii. La fel, a încălcat esențial normele de drept material, interpretând în mod eronat legea.

La 23 martie 2020, prin intermediul poștei (f.d.161), Moraru Ivan, reprezentat de avocatul Frecăuțanu Iuri a declarat recurs împotriva deciziei din 17 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a examinat superficial și subiectiv litigiul, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat eronat legea și a apreciat în mod arbitrar probele.

Copia recursurilor declarate a fost expediată în adresa lui Moraru Ivan, avocatului Frecăuțanu Iuri și Eugeniei Moraru conform scrisorilor de însoțire date cu 13 martie 2020 și 04 mai 2020 (f.d.157, 163) și a fost recepționată la 17 martie 2020 și 27 mai 2020, conform avizelor de recepție (f.d.158, 168).

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 17 decembrie 2019, iar Moraru Eugenia și Moraru Ivan, reprezentat de avocatul Frecăuțanu Iuri, au declarat recurs la 24 februarie 2020 și 23 martie 2020.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale participanților la proces, conform scrisorii de însoțire date cu 24 ianuarie 2020 (f.d.140). Conform avizelor de recepție se confirmă recepționarea de către recurenți a copiei deciziei la 17 decembrie 2019 la 10 februarie 2020 și 29 ianuarie 2020. Astfel, recursurile sunt declarate în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Moraru Eugenia și recursului declarat de Moraru Ivan, reprezentat de avocatul Frecăuțanu Iuri, completul

Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Moraru Eugenia și recursul declarat de Moraru Ivan, reprezentat de avocatul Frecăuțanu Iuri, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din

recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Moraru Eugenia și recursul declarat de Moraru Ivan, reprezentat de avocatul Frecăuțanu Iuri.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Moraru Eugenia și recursul declarat de Moraru Ivan, reprezentat de avocatul Frecăuțanu Iuri, împotriva deciziei din 17 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat